

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 1CbZm/379/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513233648
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Ulacká
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2018:1513233648.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vierou Ulackou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: C. Q., narodený XX.X.XXXX, bytom Q. Rakovce XXXX/XX, M. M., zastúpený advokátom JUDr. Romanom Jurikom, Jazerná 19, Nové Zámky, o zaplatenie 3.395,20 eur s príslušenstvom a odmenou 11,31 eur zo zmenky, takto

rozhodol:

- I. Zmenkový platobný rozkaz č. k. 1Zm 914/2013-11 zo dňa 27.3.2014 sa ruší v celom rozsahu, s tým, že súčasne sa v zmenkovej sume 1.291,87 eur spolu s úrokom 6% ročne z nej od 11.4.2013 do zaplatenia a v zmenkovej odmene 4,31 eur konanie zastavuje.
- II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Zmenkovým platobným rozkazom č. k. 1Zm 914/2013-11 zo dňa 27.3.2014 uložil súd žalovanému povinnosť, aby do troch dní od doručenia žalobcovi zaplatil zmenkovú sumu 3.395,20 eur s úrokom 6% ročne od 11.4.2013 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 11,31 eur a náhradu trov konania v celkovej výške 537,46 eur, alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta. Žalovaný podal námietky, po podaní ktorých sa vec vedie pod sp. zn. 1CbZm 379/2014.
2. Zmenkový platobný rozkaz súd vydal v skrátrenom konaní podľa § 175 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (OSP) a touto formou o žalobe rozhodol. Podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil, len sa oddialila jeho právoplatnosť a vykonateľnosť. V námietkovom konaní teda už súd nerozhoduje o žalobe, ale len o tom, či z dôvodov uvedených v námietkach zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti alebo ho celkom či sčasti zruší.
3. Občiansky súdny poriadok bol zrušený a od 1.7.2016 ho nahradil zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok. Civilný sporový poriadok (ďalej aj CSP) je na základe § 470 ods. 1 použiteľný v zásade na všetky súdne konania, spadajúce pod jeho úpravu, aj keď boli začaté pred 1. júlom 2016. Podľa dôvodovej správy boli výnimky z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej normy stanovené tam, kde by nová úprava zhoršila postavenie strany. Takouto výnimkou je aj konanie o zmenkovom platobnom rozkaze, ktoré sa podľa § 471 ods. 2 CSP dokončí podľa doterajších predpisov.
4. Za konanie o zmenkovom platobnom rozkaze nie je možné považovať každé konanie, v ktorom bol podaný návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ale len také, v ktorom bol zmenkový platobný rozkaz vydaný a do 1.7.2016 nebol zrušený, resp. nenadobudol právoplatnosť. Ide teda o konanie, ktorého výsledkom bude rozhodnutie súdu o tom, či zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti alebo ho celkom či čiastočne zruší. Procesným základom pre takéto rozhodnutie je jedine § 175 OSP (v spojení s prvou vetou § 372y ods. 2 OSP), keďže Civilný sporový

poriadok neobsahuje ustanovenia, ktoré by umožnili súdu o neprávoplatnom zmenkovom platobnom rozkaze rozhodnúť. Preto za doterajšie predpisy, podľa ktorých súd na základe § 471 ods. 2 CSP dokončí konanie o zmenkovom platobnom rozkaze, je možné považovať iba ustanovenie § 175 OSP ako predpis osobitnej povahy. Na ostatné otázky, ktoré sa v súvislosti s rozhodovaním o zmenkovom platobnom rozkaze aj pred 1. júlom 2016 posudzovali len podľa všeobecnej procesnej úpravy, nie je dôvod aplikovať zákon, ktorý bol 1.7.2016 zrušený. Vo všetkých tých otázkach, ktoré nie sú výslovne v § 175 OSP riešené, sa preto už postupuje podľa Civilného sporového poriadku. Obdobný názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/15/2017 z 27.9.2017, z ktorého je možné dovodiť, že postup podľa doterajších predpisov je namieste len v otázkach, ktoré nie sú novým procesným predpisom upravené, inak by sa z nového procesného predpisu stala nesúrodá spleť rôznych procesných režimov.

5. Žalovaný, ktorý v čase podania námietok ešte nebol právne zastúpený, zjavne pri formulovaní námietok vychádzal z viacerých súdnych rozhodnutí, nakoľko v texte námietok viac krát uvádzal, že sa súd s jeho námietkami nevysporiadal a žiadal prerušiť odvolacie konanie do rozhodnutia Súdneho dvora vo veci predloženej Krajským súdom v Prešove. Zmenkový platobný rozkaz žiadal zrušiť v celom rozsahu a nároky žalobcu zo zmenky zamietnuť.

6. Predovšetkým žalovaný namietol nepríslušnosť súdu, lebo nejde o klasický zmenkový záväzok, ale o spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, za miestne príslušný s poukazom na § 87 písm. f) OSP považoval Okresný súd Martin, ktorému žiadal vec postúpiť. Ďalej uviedol, že je nesporné, že 4.8.2005 ako dlžník uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom zmluvu o splátkovom úvere č. 0352234724 podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej mu veriteľ poskytol úver vo výške 100.000 Sk (3.319,39 eur). On mal úver splácať v mesačných splátkach po 1.457 Sk (48,36 eur) počnúc od 20.9.2005 do 20.7.2015. Dohodnutá bola ročná percentuálna miera nákladov 5,77%, ktorá mala byť vypočítaná z hodnoty celkových nákladov spojených s úverom a výšky poskytnutého úveru. Dohodu o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže nezodpovedá realite, podľa výpočtov je skutočná RPMN 12,99% a uvedenie nesprávnej výšky RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch je klamaním spotrebiteľa. Kvôli tomuto nesprávnemu údaju nepatria veriteľovi nijaké úroky a poplatky. Okrem toho sú v zmluve aj ďalšie zmluvné podmienky, ktoré spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v prospech veriteľa, hraničiacu až s vazalským vzťahom voči veriteľovi, najmä podmienky súvisiace s neprimeraným zabezpečením úveru blankozmenkou, ktorá umožňuje veriteľovi vyplniť pohľadávku založenú na nekalých podmienkach, ďalej dohoda o úžerníckom poplatku 23,24 eur za prvú upomienku, keďže ide o neprimerane vysokú sankciu, ktorej výška nie je odôvodnená nákladmi banky, tiež dohoda, že sa právny vzťah bude spravovať Obchodným zákonníkom. S poukazom na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010 označil za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj poplatok za poskytnutie úveru a poplatok za správu úveru. Do námietok zjavne prevzal aj dôvody, pre ktoré Slovenská obchodná inšpekcia rozhodnutím č. SK/0207/99/2014 z 24.3.2014 uložila Slovenskej sporiteľni, a.s. pokutu vo výške 10.000 eur, a za neprijateľné podmienky označil niektoré body (zrejme Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s.), avšak bez uvedenia, ako tieto podmienky ovplyvnili výšku zmenkovej sumy (za neprijateľnú podmienku takto označil započítanie pohľadávky z akéhokoľvek účtu dlžníka v bode 7.3.2., právo banky v prípadoch podľa bodu 19.17. jednostranne meniť výšku úrokovej sadzby, výšku úrokov z omeškania alebo úrokov z prečerpania, vyplývajúce z bodov 7.4.7. a 7.4.8., prípady porušenia zmluvných povinností dlžníka uvedené v bode 7.6.1. písm. g/, m/ a o/, oznamovanie a doručovanie upravené v bodoch 10.3. a 10.4., započítanie upravené v bode 14.1., záväzok spotrebiteľa uhradiť banke náklady na notárske, súdne a správne poplatky, náklady na služby znalcov, prekladateľov a tlmočníkov, vyplývajúci z bodu 16.3.1., resp. záväzok v bode 16.3.2. uhradiť banke zvýšené náklady v dôsledku zmeny situácie na trhu, prípady zániku záväzku uvedené v bode 17.2., rozhodcovská doložka v bode 18. a záverečné ustanovenia v čl. V. body 2. až 4.). Zmluvu o splátkovom úvere ako celok označil za neplatnú nie len pre rozpor odplaty (bližšie nešpecifikovanej) s dobrými mravmi, ale aj pre početné neprijateľné zmluvné podmienky a dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 109/2011 z 21.11.2012, ktorého časť v námietkach citoval. Ďalej žalovaný žiadal, aby žalobca predložil podrobný rozpis čerpania úveru a jeho splácania a tým preukázal, že má legitímne právo na zaplatenie zmenkovej sumy, že v nej nie sú započítané neprijateľné zmluvné sankcie, či vysoké úroky z omeškania. Uviedol, že zo žaloby nevyplýva, ako boli finančné prostriedky úročené, či prijaté platby veriteľ zarátal najprv na istinu až potom na úroky a poplatky, tak, ako to vyplýva z § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

7. Ako prílohy k námietkam žalovaný pripojil zmluvu o splátkovom úvere

zo 4.8.2005, Všeobecné obchodné podmienky v znení dodatkov, včítane dodatku 5 účinného od 1.12.2006, prvú upomienku z 10.3.2009, výpočet RPMN, rozsudky súdov Slovenskej republiky, na ktoré v námietkach poukázal, výzvu Európskej komisie pre porušenie č. 2012/4165 a rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/0207/99/2014 z 24.3.2014.

8. Námietku miestnej príslušnosti žalovaný uplatnil pri prvom úkone, ktorý mu v konaní patril. Bez ohľadu na to, že zmenkou boli zabezpečené záväzky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je predmetom tohto konania zaplatenie zmenky. Súdne konanie sa začalo 25.9.2013. Podľa druhej vety § 11 ods. 1 OSP v znení platnom ku dňu začatia konania, sa príslušnosť určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho ukončenia. V zmysle § 87 písm. d) OSP je popri všeobecnom súde žalovaného (§ 84, § 85) na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého je platobné miesto zmenky. Podľa § 11 ods. 2 OSP, ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich. Platobným miestom zmenky je v tomto prípade Bratislava. Právo výberu miestnej príslušnosti mal v zmysle § 87 OSP žalobca (nebolo preto dôvodné tvrdenie žalovaného, že právo výberu má v zmysle § 87 písm. f) OSP on ako spotrebiteľ), ktorý podaním žaloby na Okresný súd Bratislava V, určený v § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z., miestnu príslušnosť zvolil. Podľa § 470 ods. 4 CSP konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálna a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 42 CSP, v zmysle ktorého, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Právny zástupca žalobcu v podaní, ktoré bolo súdu doručené

14.6.2016, uviedol, že žalobcom uplatnená pohľadávka je pohľadávkou z titulu nesplateného úveru, ktorý žalovanému poskytol pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe úverovej zmluvy č. 0352234724. Žalovaný v rozpore so zmluvnými dojednaniami neplnil riadne a včas splátky úveru, preto veriteľ ku dňu 19.2.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a tým sa pohľadávka z úverovej zmluvy v celkovej výške 3.395,20 eur stala splatnou v celom rozsahu. Zaplatenie úveru je zabezpečené zmenkou, ktorú žalovaný vystavil na rad Slovenskej sporiteľne, a.s. a ktorá žalobcovi zmenku indosovala. Zmluva o úvere má náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase jej uzavretia. Použitie zmenky na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy nebolo v čase uzatvorenia zmluvy neprípustné ani obmedzené a zmenka bola vyplnená v súlade so zmluvou o zmenkovom vyplňovacom práve. Ako prílohy k podaniu pripojil zmluvu o splátkovom úvere, zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 20.2.2013 s dokladom potvrdzujúcim jeho doručenie žalovanému 1.3.2013, oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s. z 5.4.2013 o postúpení pohľadávky s dokladom potvrdzujúcim jeho doručenie žalovanému 16.4.2013, identifikáciu postúpenej pohľadávky a Všeobecné obchodné podmienky v znení dodatkov, včítane dodatku č. 11 účinného od 1.11.2010. Dodatočne uviedol, že námietky, napriek ich rozsiahlosti, nie je možné považovať za dôvodné, ide podľa neho o kompiláciu stiahnutú z internetu a neuvádzajú sa žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by sa vzťahovali ku konkrétnej zmenke a jej kauze.

10. Na prejednanie námietok nariadil súd pojednávanie. Dokazovanie bolo vykonané listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise. Vykonať iné dôkazy strany nenavrholi.

11. Z prvopisu zmenky, ktorá bola vystavená v Turčianskych Tepliciach 4.

augusta 2005, súd zistil, že žalovaný ako vystaviteľ dal bezpodmienečný prísľub, že za túto zmenku zaplatí dňa 10. apríla 2013 na rad Slovenskej sporiteľne, a.s. v Bratislave zmenkovú sumu 3.395,20 eur, bez protestu.

12. Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona č.

191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový (ďalej len zmenkový zákon), pre vlastnú zmenku a nakoľko všetky náležitosti sú vyjadrené určito a zrozumiteľne, je treba z formálno-právneho hľadiska považovať zmenku za platnú.

13. V súvislosti so všeobecným záujmom ochrany spotrebiteľa bol do

článku III. zmenkového zákona s účinnosťou od 23.12.2015 doplnený § 3a, z ktorého vyplýva, že sú neplatné také zmenkové prejavy, ktoré boli urobené v rozpore so zákazom použitia zmenky na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy podľa osobitných predpisov. Osobitným predpisom bol v čase vystavenia zmenky a uzavretia zmluvy zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

14. Medzi stranami nebolo sporné, že kauzálnym vzťahom zmenky je

zmluva o splátkovom úvere č. 0352234724, ktorú dňa 4.8.2005 uzavrela Slovenská sporiteľňa, a.s. so žalovaným ako dlžníkom. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebného bezúčelového úveru 100.000 Sk. Napriek tomu, že zmluvu, podľa označenia v záhlaví, jej účastníci uzatvorili podľa §§ 497

až 507 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník, išlo v zmysle § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení platnom v čase jej uzavretia, o zmluvu spotrebiteľskú. Poskytnutý úver je úverom spotrebiteľským, nakoľko Slovenská sporiteľňa, a.s. úver poskytla žalovanému v rámci predmetu svojho podnikania a úver nebol určený na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka. Zmluva o splátkovom úvere sa preto, okrem všeobecnej úpravy § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, riadi aj zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako osobitným predpisom.

15. Zabezpečenie spotrebiteľského úveru zmenkou nebolo v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere žiadnym všeobecne záväzným predpisom zakázané. Dokonca zákon č. 258/2001 Z. z. vystavenie zmenky výslovne pripúšťal tým, že v § 4 ods. 7 ukladal veriteľovi povinnosť počínať si tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Možnosť zabezpečiť spotrebiteľský úver zmenkou vylúčil až zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to počnúc od 1.1.2011, ale bez spätnej účinnosti. Zmenkový prejav preto nie je možné považovať za neplatný ani v zmysle čl. III. § 3a zmenkového zákona.

16. Strany sa zhodli aj v tom, že zmenka bola vydaná vedome neúplná a chýbajúce údaje o sume a dátume splatnosti v nej dodatočne doplnil remitent, ktorému žalovaný na ten účel udelil oprávnenie v zmluve o zmenkovom vyplňovacom práve zo dňa 4.8.2005.

17. Žalovaný označil zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko umožňuje veriteľovi vyplniť pohľadávku založenú na nekalých podmienkach. Námietku vymedzenú len týmto skutkovým tvrdením však nie je možné považovať za dôvodnú. Doplnením chýbajúcich údajov v blankozmenke sa vyplňovacie oprávnenie skonsumovalo (právo zaniklo vykonaním) a z pôvodne neúplnej listiny sa stala riadna blankozmenka spätne ku dňu jej vystavenia. Aj takáto zmenka je nesporný, dokonalý a abstraktný cenný papier a nestala by sa neplatnou ani v dôsledku neplatnosti zmluvy oprávňujúcej na vyplnenie blankozmenky. Prípadná neplatnosť vyplňovacej dohody len umožňuje zmenkovému dlžníkovi vzniesť námietku nesprávneho vyplnenia zmenky podľa čl. I. § 10 zmenkového zákona. Nie je preto rozhodujúce, či zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve umožňovala nositeľovi oprávnenia do zmenky doplniť sumu, v ktorej bola zahrnutá aj kauzálna pohľadávka majúca pôvod v neprijateľnej zmluvnej podmienke, ale či majiteľ zmenky udelené oprávnenie vykonal spôsobom, ktorým reálne spotrebiteľa na jeho právach ukrátil.

18. Dodatočne právny zástupca žalovaného namietol absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a to z dôvodu, že žalobca nepredložil žiaden dôkaz o indosovaní zmenky, ani dôkaz o tom, že žalovanému zmenku na preplatenie predložil. Na túto námietku by súd, vzhľadom na koncentračnú zásadu, ktorou sa námietkové konanie na základe § 175 ods. 4 OSP riadi, nemohol prihliadnuť ani ak by bola dôvodná. Žalobca však súdu predložil prvopis zmenky vystavenej na rad Slovenskej sporiteľne, a.s., ktorá zmenku indosovala na jeho rad. Indosament je v súlade s čl. I. § 13 ods. 1 zmenkového zákona zapísaný na rube zmenky a indosant ho podpísal. Keďže indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky a o tom, kto má zmenku v rukách, platí, že je riadnym majiteľom, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov (čl. I. § 14 ods. 1 a § 16 ods. 1 zmenkového zákona), o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu nemôžu vzniknúť žiadne pochybnosti. Zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“, preto nie žalobca bol povinný preukázať, že zmenku žalovanému na platenie predložil, dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty dodržané neboli, sa v dôsledku tejto doložky podľa čl. I. § 46 ods. 2 zmenkového zákona presunulo na žalovaného.

19. Na žiadosť súdu, aby žalobca špecifikoval, aké dielčie kauzálne pohľadávky boli do zmenkovej sumy zahrnuté, právny zástupca žalobcu v podaní zo 7.9.2017 zopakoval, že Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému úver 3.319,39 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 119 mesačných splátkach po 48,36 eur. Celkovo mal žalovaný zaplatiť 5.754,84 eur, ale uhradil len 3.414,76 eur (z toho do 31.12.2008 sumu 56.833,13 Sk, čo je 1.886,51 eur a po 1.1.2009 do postúpenia pohľadávky 1.528,25 eur, po postúpení pohľadávky už neposkytol žalobcovi žiadne plnenie). Predložil amortizačnú tabuľku s rozdelením 119 splátok úveru po 48,36 eur na splátku istiny, úrokov úveru (11,10% p.a.) a poplatkov za správu úveru (1,66 eur). Uviedol, že žalovaným uhradená suma 3.414,76 eur pokrýva celkovo 70 splátok úveru po 48,36 eur a časť 71. splátky v sume 29,56 eur, splatnej 20.7.2011. Nakoľko ďalšie splátky neplatil, právny predchodca žalobcu vyhlásil ku dňu 19.2.2013 mimoriadnu splatnosť a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžného zostatku, ktorý pozostáva z neuhradenej časti 71. splátky v sume 18,80 eur, z 18 omeškaných splátok po 48,36 eur (splátok č. 72. až 89.), ktoré sa stali splatnými do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a z časti dlžnej istiny úveru v sume 1.214,05 eur, ktorá sa stala predčasne splatnou. Celková dlžná suma bola 2.103,33 eur. Preto vzal žalobu späť v časti zmenkovej sumy 1.291,87 eur spolu s úrokom 6% ročne z nej od 11.4.2013 do zaplatenia a v

zmenkovej odmene 4,31 eur a vo zvyšku žiadal ponechať zmenkový platobný rozkaz v platnosti. Ako dôkazy predložil výpisy z úverového účtu za obdobie od 4.8.2005 do 12.11.2011 a dodatočne doplnil zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorú žalobca so Slovenskou sporiteľňou, a.s. uzavrel 28.3.2013, spolu s identifikáciou pohľadávky, ktorú v čase postúpenia Slovenská sporiteľňa, a.s. evidovala voči žalovanému vo výške 3.437,84 eur.

20. Právny zástupca žalovaného, ktorého súd vyzval, aby špecifikoval, aký vplyv mali namietané neprijateľné zmluvné podmienky na výšku zmenkovej sumy, v písomnom vyjadrení zo 17.10.2017 uviedol, že za rozhodujúcu v tomto smere treba považovať námietku nesprávneho údaju o RPMN v úverovej zmluve. Vzhľadom na vyjadrenie žalobcu, že celkovo mal žalovaný uhradiť veriteľovi sumu 5.754,84 eur, nemohla podľa neho byť RPMN 5,77 %, na ktorej sa podľa čl. IV ods. 5 úverovej zmluvy veriteľ a dlžník dohodli, ale cca 13%, aj to bez započítania poplatku 2.000 Sk (66,39 eur) za poskytnutie úveru. Ročná percentuálna miera nákladov je podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy a vystavenia zmenky, nevyhnutnou náležitosťou a ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za nesprávny považoval taký výklad zákona, že postačuje uviesť akýkoľvek číselný údaj o RPMN, nakoľko nezodpovedá účelu zákona. Pre nesprávne uvedenú RPMN treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Keďže veriteľ poskytol žalovanému úver 3.319,39 eur a nie je sporné, že žalovaný veriteľovi splatil 3.414,76 eur, navyše zaplatil aj poplatok 66,39 eur za poskytnutie úveru, tým úver preplatil najmenej o 161,76 eur. Žalobca teda už v čase začatia konania nemal proti žalovanému žiadnu pohľadávku. Súčasne znovu poukázal na dojednanie o povinnosti žalovaného platiť poplatok za správu úveru vo výške 1,66 eur mesačne, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (v súčasnosti ju za takú označuje § 53 ods. 4 písm. t/ zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, keďže ide o plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa) a za neprijateľnú ju v čase uzavretia zmluvy bolo potrebné považovať na základe smernice 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. K podaniu pripojil výpočet RPMN a dodatočne doplnil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/29/2014 zo 14.5.2014.

21. K namietanému nesprávne uvedenému údaju RPMN v úverovej zmluve sa právny zástupca žalobcu vyjadril v podaní z 23.2.2018. Uviedol, že zmluva spĺňa všetky náležitosti kladené zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v čase jej uzavretia. Údaj o RPMN bol vypočítaný podľa záväzného vzorca, ktorý bol prílohou k zákonu vo vtedy platnom znení. Výpočtom RPMN podľa tohto vzorca a uvedením takto vypočítanej RPMN v úverovej zmluve bola povinnosť zakotvená v § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. splnená. Je pravdou, že príloha k zákonu obsahovala v čase uzavretia zmluvy chybný vzorec pre výpočet RPMN, správny vzorec, ktorý zohľadňuje skutočné náklady na úver v čase jeho poskytnutia, bol uvedený až novelou č. 246/2006 Z. z., platnou od 1.7.2006. Právny predchodca žalobcu sa riadil platným právom a v zmluve správne uviedol RPMN podľa v tom čase platného vzorca pre výpočet RPMN, úver, ktorý žalovanému poskytol, preto nie je bezúročný.

22. Na ostatnom pojednávaní právny zástupca žalovaného vo svojom prednese poukázal na to, že v čase uzavretia úverovej zmluvy už bola aj pre Slovenskú republiku záväzná smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 98/7/ES, ktorou bola novelizovaná smernica č. 87/102/EHS a v tejto novele je uvedený podrobný výpočet RPMN. Do nášho právneho poriadku bola novela implementovaná s meškaním dvoch rokov. Napriek tomu, že výpočet RPMN v zmluve bol realizovaný v zmysle vzorca uvedeného v prílohe k zákonu, ide o údaj zjavne nesprávny už z toho dôvodu, že v zmluve uvedená úroková miera je vyššia, než RPMN. Banka o nesprávnosti RPMN musela vedieť a v úverovej zmluve dokonca uviedla, že na tejto RPMN sa strany dohodli. Pritom už bežným výpočtom bez použitia kalkulačného vzorca je jasné, že RPMN bola určená nesprávne, preto treba úver považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, a keďže žalovaný ešte pred začatím konania splatil veriteľovi vyššiu sumu než mu veriteľ poskytol, žiadal zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu zrušiť.

23. Právny zástupca žalobcu upozornil na to, že zmluva o úvere bola uzavretá 4.8.2005, banka výpočet RPMN uskutočnila podľa vzorca, ktorý bol uvedený v tom čase v zákone, a tým zákonnú povinnosť preto splnila. Nesprávny vzorec výpočtu RPMN bol zmenený až s účinnosťou od 1.7.2006, preto len samotná skutočnosť, že banka postupovala v čase uzavretia úverovej zmluvy v súlade s vtedy platným zákonom, nemôže spôsobiť bezúročnosť úveru. Takýto následok by nastal jedine v prípade, ak by v zmluve nebol údaj o RPMN uvedený vôbec. Smernica, na ktorú právny zástupca žalovaného poukázal, nemá podľa neho priamy dopad.

24. Právny zástupca žalovaného nesúhlasil s tvrdením, že smernica nemala priamy dopad. Uviedol, že z článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva prednosť aktov Európskej únie pred našimi zákonmi. Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie zas vyplýva, že smernice môžu byť bezprostredne účinné, najmä ak neboli implementované. Právnym predchodcom

žalobcu je banka a od nej bolo treba očakávať, že finančné služby bude poskytovať s potrebnou odbornou znalosťou, ako aj so znalosťou zákonov. V čase uzavretia zmluvy bolo podľa § 8 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa zakázané klamať spotrebiteľa. V tomto prípade išlo o klamanie spotrebiteľa o výške RPMN.

25. S tým právny zástupca žalobcu nesúhlasil. Podľa neho priamy účinok smernice nie je možné použiť v spore medzi stranami a za klamanie spotrebiteľa nie je možné považovať postup v súlade so zákonom.

26. Zo zmluvy o splátkovom úvere, ktorú Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ uzavrela 4.8.2005 so žalovaným, súd zistil, že veriteľ poskytol dlžníkovi spotrebný bezúčelový úver 100.000 Sk, výška úrokovej sadzby bola v deň podpisu zmluvy 11,10% p. a., dlžník mal povinnosť v deň podpisu zmluvy zaplatiť veriteľovi poplatok za poskytnutie úveru 2.000 Sk, mesačne platiť poplatok za správu úveru 50 Sk, dohodnutá bola výška splátok 1.457 Sk, ktoré boli splatné k 20. dňu v mesiaci od 20.9.2005 do 20.7.2015, úroky boli splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca. V článku IV. ods. 5 zmluvy je uvedené, že dlžník a veriteľ sa dohodli, že ročná percentuálna miera nákladov je 5,77%, pričom je vypočítaná z hodnoty celkových nákladov dlžníka spojených s úverom a výšky poskytnutého úveru. Ročná percentuálna miera nákladov sa počas trvania úverového vzťahu mení v prípade, ak dôjde k zmene úrokovej sadzby a/alebo poplatkov a/alebo sa dlžník omeškal so splátkou a/alebo uhradí splátku v iný ako dohodnutý deň podľa zmluvy.

27. Žalovaný namietal, že údaj RPMN je uvedený v zmluve nesprávne a nezodpovedá hodnote celkových nákladov dlžníka spojených s úverom a výške poskytnutého úveru, tak, ako je v zmluve deklarované. Úver je preto podľa neho bez úrokov a poplatkov. Námietku hodnotil súd ako dôvodnú.

28. V zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere, musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Napriek tomu, že sankciu zákon spájal len s tým, že RPMN nie je v zmluve uvedená, rovnako treba hodnotiť aj prípad, ak je RPMN síce uvedená, ale v zjavne nesprávnej výške.

29. Ročná percentuálna miera nákladov zjednodušuje spotrebiteľovi zistiť, aké budú jeho celkové náklady, porovnať obdobné produkty ponúkané inými veriteľmi a zorientovať sa pri výbere produktu, ktorý považuje na finančnom trhu za najvýhodnejší. Ak banka uviedla, že ročná percentuálna miera nákladov 5,77% je vypočítaná z hodnoty celkových nákladov dlžníka spojených s úverom a výšky poskytnutého úveru, pričom už samotná úroková sadzba bola v čase uzavretia zmluvy 11,10% ročne, konala vo vzťahu k žalovanému ako spotrebiteľovi zavádzajúco. Na rozdiel od spotrebiteľa mal dodávateľ profesionálne a odborné skúsenosti a vo vzťahu k spotrebiteľovi bol tzv. silnejším partnerom, preto na vyváženie tohto nerovnovážneho pomeru ukladal zákon dodávateľovi povinnosť účinným spôsobom spotrebiteľa informovať o podmienkach spotrebiteľského úveru. Z ustanovenia § 8 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, dodávateľovi vyplývala (a.c.) povinnosť uviesť pravdivé, úplné, presné a jasné údaje o ním poskytovanej službe.

30. Žalobca síce poukázal na to, že sa banka pri výpočte RPMN riadila vzorcom, uvedeným v prílohe zákona č. 258/2001 Z. z. v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy a chyba vzorca bola napravená až zmenou zákona účinnou od 1.7.2006. Napriek tomu však bolo povinnosťou banky postupovať voči spotrebiteľovi s nevyhnutnou odbornou starostlivosťou, a buď ho na nesprávnosť vzorca, o ktorej musela vedieť, upozorniť, alebo do zmluvy uviesť taký údaj o RPMN, ktorý reálne zodpovedal hodnote celkových nákladov dlžníka spojených s úverom a výške poskytnutého úveru. Banke muselo byť známe, že výška RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako výška úrokovej sadzby. V rozpore s tým banka, ktorá zmluvu o splátkovom úvere koncipovala, dokonca v čl. IV. ods. 5. uviedla, že sa strany na RPMN 5,77 % dohodli.

31. Ak teda žalovaný legitímne očakával, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať s odbornou starostlivosťou, s dôverou v hodnovernosť a pravdivosť údajov, ktoré uviedla v zmluve o splátkovom úvere, a jeho očakávania naplnené neboli, je údaj RPMN v zmluve, i keď vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona, treba považovať za nesprávny a v neprospech spotrebiteľa skresľujúci cenu úveru. Poskytnutý úver je preto bez úrokov a bez poplatkov. K takému názoru dospel napr. Krajský súd v Prešove v rozsudkoch sp. zn. 3Co/29/2014, 18Co/33/2014, či 17Co/239/2015 a vyvodil ho je možné aj z rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/494/2014.

32. Podľa čl. II. ods. 3 zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve bol

remitent oprávnený v blankozmenke vyplniť zmenkovú sumu vo výške pohľadávky alebo jej časti v deň určený remitentom v písomnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky ako deň splatnosti pohľadávky. Slovenská sporiteľňa, a.s. v oznámení z 20.2.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky ku dňu 19.2.2013. Z vyjadrenia žalobcu a z listinných dôkazov, ktoré predložil, je zrejmé, že banka poskytla žalovanému 4.8.2005 úver 3.319,39 eur a žalovaný v období od 20.9.2005 najneskôr do 12.11.2011 banke uhradil celkovo sumu 3.414,76 eur. Vzhľadom na to, že úver je bez úrokov a poplatkov, nemala banka ku dňu, ktorý do blankozmenky doplnila ako deň splatnosti, proti žalovanému už žiadnu pohľadávku, ktorú by bola oprávnená vyplniť v blankozmenke ako zmenkovú sumu. Súd preto zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu zrušil a podľa § 175 ods. 5 OSP súčasne v späťvzatej časti konanie zastavil.

33. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupoval súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP. Žalovaný má podľa oboch týchto ustanovení nárok na náhradu trov v plnej výške, nakoľko bol v konaní úspešný a zároveň žalobca nesie čiastočným späťvzatím žaloby procesnú zodpovednosť za čiastočné zastavenie konania. O výške náhrady trov bude na základe § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté osobitným uznesením, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie, na tunajšom súde, písomne vo 2 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť odvolateľom podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú pod písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).